

[Ministeren for Søfart og Fiskeri.]

om Navigationsvæsenet, var der Tale om den ved særlige Forhold fremskyndede Sag vedrørende Bogø Navigationsskole og intet andet, og intet andet var behandlet til Ende paa det Tidspunkt; følgelig kunde jeg ikke da inklade mig paa en Diskussion om, hvorledes man vilde stille sig til Marstal, Nordby eller andre bestaaende Skoler.

Nu er Behandlingen foregaaet, jeg har forelagt Resultatet deraf, og saa maa den høje Rigsdag tage sit Standpunkt og sit Ansvar, jeg vil i hvert Fald intet Ansvar have for at smide Statens Penge ud til Elevhold af den Størrelse, her er Tale om. Hvis Venstre og de Konservative vil gøre det — Gud bevares, saa maa de tage det Standpunkt, men saa maa de ogsaa selv bære Ansvaret overfor deres Vælgere i saa Henseende.

Jeg skal dernæst i Anledning af det ærede Medlem Hr. Elmquists Bemærkninger om, hvem man skyldte Hensyn, hvorunder han siger, at det ikke alene er Hensynet til Aalborg By, der dikterer hans Standpunkt, men Hensynet til hele Nordjylland, sige, at det er meget muligt, men jeg kan ikke erkende, at det for en ung Mand i Skagen kan spille nogen afgørende Rolle, om der ligger en Skole i Aalborg, jeg tror ikke, det i synderlig Grad kan lette ham hans Skoleundervisning. Men mere end 10 gennemsnitlig kan det ikke være, der har Fordel af, at Skolen ligger i Aalborg, og der er mange, mange flere hele Landet over, der ikke har denne Fordel. Man vil altsaa opnaa, at en større Del af Befolkningen bliver ligestillet med Hensyn til Lethed til Adgang til Navigationsskole.

Saa gjorde det ærede Medlem nogle Bemærkninger om, hvorvidt jeg havde opgivet at faa mere Tonnage her i Landet. Nej, jeg har ikke opgivet Haabet om, at der vil ske en Forøgelse af Tonnagen; men at det skulde give sig synderligt Udslag med Hensyn til Nødvendigheden af Navigationsskoler, tror jeg ikke paa. Selv om jeg almindeligvis er Optimist og trods den Modstand, der mange Gange ydes overfor ethvert Forsøg paa at fremme de danske Erhverv, tror paa en rig Udvikling i fremadgaaende Retning, kan jeg alligevel ikke være saa optimistisk, at jeg kommer til den Overbevisning, at denne femte af de bestaaende Navigationsskoler skulde blive paakrævet; saa stærkt tror jeg ikke, det kommer til at gaa med Forøgelsen af dansk Skibsfart, at vi skulde faa Brug for Skoler, der nu er overflødige. Hvis det ærede Medlem har nogen Viden i saa Henseende, synes jeg, han skulde meddele os det; i Skibsfartskredse har man den ikke, efter

de mange Forhandlinger, jeg nu og da har haft med dem om Spørgsmaalet.

Naar det ærede Medlem siger, at vi kommer med dette Lovforslag i en Stilstandsperiode, tager det ærede Medlem fejl. Dette Lovforslag har intet med Stilstanden at gøre, det er ikke et Fænomen fra i Dag, at vi kun har Brug for en 75—80 Navigatorer om Aaret, det er en Kendsgerning gennem flere Aar, og Kravet vil neppe stige stærkt, selv om vi nu og da skulde faa bygget et nyt Dampskib til Landets Flaade. Om Stilstanden er lidt større eller mindre, vil aldeles ikke faa Indflydelse paa Eksistensberettigelsen af den Skole, her er Tale om. Det er en Udtalelse, man kan fremkomme med, naar det drejer sig om et Skolevæsen med mange Hundrede eller Tusinde Elever, men naar det drejer sig om et Skolevæsen af den Karakter, her er Tale om, hvor det kun gælder om at uddanne 80 til 100 Mennesker om Aaret, vil Svingninger i Tonnagens Størrelse ikke kunne øve nogen Indflydelse, saa at Spørgsmaalet om, hvorvidt man skal have 4, 5 eller 6 Skoler, kan afhænge deraf; der skal en ganske anderledes voldsom Udvikling til, for at det kan faa Indflydelse paa dette Omraade.

Det ved det ærede Medlem særdeles vel, og det er egentlig Spild af Tid, naar jeg skal staa og sige det her, men det er en Følge af, at det ærede Medlem er fremkommet med saadanne Urimeligheder, som han er i Dag.

Naar det ærede Medlem nu erklærede, at han ikke vilde have et Net af Skoler ud over Landet, kan det kun glæde mig at høre; men saa skulde det ærede Medlem ikke have udtalt sig saaledes, at jeg maatte opfatte hans første Tale paa den Maade, idet han virkelig talte om, at det var en Fordel at have et Net af Skoler eller Skoler spredt ud over Landet — jeg ved ikke, hvilket Udtryk det ærede Medlem brugte, men det er for saa vidt ogsaa ligegyldigt, ingen var i Tvivl om, at det ærede Medlem i Aanden saa saadan en hel Række Skoler ud over Landet, saaledes som vi før 1864 havde det, da Tallet var oppe paa 21. Men i Øjeblikket er der vist ikke nogen anden forsvarlig Fremgangsmaade end at skride til denne Nedlæggelse, som jeg haaber vil blive Resultatet af Udvalgsarbejdet.

Det ærede Medlem Hr. Tange maa have misforstaaet mig, naar han mente, jeg var gaaet imod Udvalgsnedsættelse; det sagde jeg før, og det anser jeg for en Selvfølge, og det er ogsaa selvfølgelig, at Udvalget skal faa alle de Oplysninger, der